

Föreningsärenden

Fr v fylkesskattesjef Olav Jørgensen, byråchef Johan Hirschfeldt, riksförbundets förre ordförande Elis Winnermark, riksförbundets vice ordförande Stig-Olof Grigholm och länsföreningens ordförande Erik Palmquist.

Föreningen Värmlands läns taxeringsfunktionärer

— som företräder fritidsgranskarna på taxeringsområdet — höll fredagen den 28 januari 1983 ordinarie årsmöte i förvaltningsbyggnaden Karolinen i Karlstad med deltagande av ett femtiotal medlemmar samt gäster från JO-ämbetet, den norska skatteadministrationen, länsstyrelsen och taxeringsnämndsordförandenas riksförbund.

Förste fögderisekreterare Erik Palmquist, Karlstad, omvaldes till föreningens ordförande. I övrigt ingår i styrelsen kronokommissarie Uno Carlsson, Hagfors, vice ordförande, fögderidirektör Karl Sunnevik, Karlstad, sekreterare och skattemästare, samt skogsinspektör John Andersson, Karlstad, fru Åsa Skördåkers, Hagfors, lantbrukare Erik Åhlander, Koppom, och civilingenjör Jan-Ulrik Aass, Kristinehamn.

Fritidstaxeringen minskar

Vid årsmötet lämnade riksförbundets vice ordförande, fögderichef Stig-Olof Grigholm, en redogörelse för riksförbundets senaste årsmöte och för-

bundsstyrelsens åtgöranden i arvodesfrågan. I likhet med tidigare år hade förbundets företrädare agerat energiskt, bl a vid ett flertal överläggningar med finansdepartementet. Talaren var emellertid nödsakad att rapportera om ett kärvt förhandlingsläge och hade den senaste tidens ekonomiska åtstramning tydligt förmärkt i departementets attityd. I enlighet med statsmakternas intentioner minskar fritidstaxerarna successivt i antal och inom en snar framtid kan man nog räkna med att all deklarationsgranskning övertages av heltidsanställda tjänstemän. I anslutning härtill förtjänar det understrykas att fritidstaxerarna — enligt en tidigare finansminister — ”under årens lopp utfört ett synnerligen förtjänstfullt arbete”.

JO och taxeringsnämnderna

Byråchef Johan Hirschfeldt, JO-ämbetet, talade om ”JO och taxeringsnämnderna”. JO — förkortning av justitieombudsman — är en av riksdagen vald person, oftast en förvaltningsjurist, som övervakar att myndigheter och tjänstemän rättar sig efter lagar och förordningar och i övrigt fullgör sina uppgifter. Inte sällan inspekterar JO myndigheter runt om i landet.

Sverige inrättade som första land i världen JO-institutionen redan 1810. Sedan har åtskilliga länder följt efter. Under årens lopp har antalet justitieombudsmän ökats till fyra. En av dem är administrativ chef och bestämmer den allmänna inriktningen av ombudsmännens verksamhet. Inom JO-ämbetet — riksdagens ombudsmannaexpedition är den gängse benämningen — tjänstgör omkring sextio personer. Hälften av dem är jurister. Antalet anmälningar till JO-ämbetet uppgick under sistförflutna året till cirka 3 500. Av dessa avsåg ungefär 300 taxeringsnämndernas verksamhet.

Därefter kommenterade talaren JO:s syn på olika formella handläggningsfrågor i taxeringsarbetet, främst avseende utrednings- och beslutsförfarandet. Den myndighet eller tjänsteman som anmälts till JO beredes tillfälle att yttra sig. I regel sändes yttrandet till klaganden som får bemöta vad som sagts och även göra ytterligare påpekanden. När handläggningen är avslutad meddelar JO sitt beslut. Post till och från JO är offentlig.

Endast ett begränsat antal av anmälningarna i taxeringsärenden — som regel ett femtiotal varje år — föranleder kritik från JO:s sida. Om kritiken är skarp kan den vara ytterligt besvärande för den enskilde taxeringsfunktionären/fritidstaxeraren och kan ibland leda till att vederbörande inte får förordnande vid nästkommande års taxering. Åtal som följd av JO:s kritik förekommer mycket sällan.

Ej fritidstaxering i Norge

Fylkesskattesjef Olav Jørgensen försökte besvara frågan ”Er det lettere å vaere ligningsfunksjonaer (ligning = taxering) i Norge enn i Sverige?”. Tala-

ren nämnde inledningsvis att i Norge allt granskningsarbete vid ligningen/-taxeringen utföres av heltidsanställda tjänstemän vid ligningskontoren medan beslutanderätten allt fortfarande tillkommer nämnderna. Ett regeringsförslag för något år sedan att delegera beslutanderätten till granskningstjänstemännen när det gäller deklaringer för "enkle lønnstakere" avvisades av stortinget. Av praktiska skäl kan dock nämnderna inte befatta sig med bagatellärenden.

Ligningsarbetet sker under stark tidspress. Med viss avund konstaterar norrmännen att svenska granskningstjänstemän inte behöver slutföra arbetet förrän den 31 oktober medan man i Norge måste vara klar vid halvårsskiftet. Vidare åvilar ligningskontoren arbetsuppgifter som inte belastar de svenska granskningsfunktionärerna. Man har sålunda ansvaret för eftertaxeringarna och dessutom föreligger skyldighet att göra utredningar och upprätta förslag till beslut i besvärärenden. Ligningskontorens arbetsituation är ansträngd men dock efter vissa personalförstärkningar de senaste åren inte så besvärande som i mitten av 1970-talet då "ligningsarbeidet var naere at bryte totalt sammen."

Taxeringsrevisioner "lönar sig"

Revisionsdirektör Rune Schütt och byrådirektör Hasse Hjelm redovisade "Erfarenheter från länsstyrelsens revisionsverksamhet". För att effektivisera arbetet på revisionsenheten i Värmlands län har man inrättat tre granskningsgrupper. En av dessa ägnar sig bl a åt att i samarbete med polis och kronofogdemyndighet penetrera bokförings- och deklarationsuppgifter hos för grovre skattebrott misstänkta rörelseidkare, en grupp granskar rutinemässigt de större företagens bokföring medan den tredje gruppen gör revisioner i samband med besvär över höjda taxeringar.

Under taxeringsperioden biträder länsstyrelsens revisionsenhet taxeringsnämnderna med s k TN-revisioner. Resultatet av sådana revisioner är avsett att utgöra underlagsmaterial för nämndernas beslutsfattande i de enskilda taxeringsärendena. Tyvärr är länsstyrelsens resurser begränsade. När i mitten av 1970-talet förslag till den s k RS-reformen (rationalisering av skatteadministrationen) presenterades för riksdagen bedömde utredningsmännen att man i hela landet årligen skulle hinna med cirka 40 000 TN-revisioner. Utredningsmännen hade emellertid underskattat arbetets svårighetsgrad. Under år 1982 utfördes sålunda inte mer än cirka 7 000 TN-revisioner. Föredragshållarna ansåg sig dock kunna konstatera att taxeringsrevisioner "lönar sig". Personal- m fl kostnader är blygsamma i förhållande till de uppnådda resultaten.

Vid supén i Varuhuset Domus restaurant efter årsmötet överlämnade länsföreningens ordförande bokverket "Dikter från Värmland" av Gustaf Fröding till byråchef Hirschfeldt. Senare under kvällen bidrog flera av supédelta-

garna med värmlandshistorier och kåserade länsföreningsordföranden om "Ordspråk alluderande på vänner och vänskap".

Föreningen Kristianstads läns taxeringsmän

höll sitt ordinarie årsmöte på restaurant Kong Christian i Kristianstad den 21 mars 1983. Till mötet hade ett tjugofemtal medlemmar kommit.

Årsmötet öppnades av föreningens ordförande Gunnar Hanéll, som även utsågs att leda kvällens förhandlingar.

Sedan styrelse- och revisionsberättelser föredragits och styrelsens ledamöter beviljats ansvarsfrihet för det gångna året förrättades följande val.

Till ordförande valdes Gunnar Hanéll, Ystad, vice ordförande Walter Wrangberg, Tomelilla, sekreterare och kassaförvaltare Bengt Höråker, Kristianstad, styrelseledamöter Vivi-Anne Björkman, Klippan och Bengt Svensson, Knislinge.

Till styrelsesuppleanter valdes Åke Olsson, Kristianstad och Bo Hallqvist, Ängelholm.

Till revisorer valdes Bertil Svensson, Kristianstad och Ingrid Malmros, Kristianstad med Bengt Adler, Kristianstad som suppleant.

Ordföranden uttalade ett varmt tack till fögderidirektören Walter Malmrup vilken på egen begäran lämnat uppdraget som revisor i föreningen. Malmrup har varit medlem i föreningen sedan starten den 17 januari 1942 och föreningens revisor sedan år 1957.

Gunnar Hanéll lämnade en redogörelse för vad som förekommit vid riksförbundets årsmöte 1982 och informerade om skrivelser från TOR.

Efter mötet informerade skattechefen Sten Magnusson och taxeringsdirektören Ingemar Winnberg om en del av nyheterna vid 1983 års taxering. Vidare besvarades frågor från medlemmarna. Slutligen redogjorde Ingemar Winnberg för arvodesprinciperna avseende 1982 års taxering. Vidare besvarades frågor från medlemmarna. Slutligen redogjorde Ingemar Winnberg för arvodesprinciperna avseende 1982 års taxering samt om förskottsutbetalningarna för 1983 års taxering.

Därefter samlades deltagarna till supé, vid vilken skattechefen Sten Magnusson och taxeringsdirektören Ingemar Winnberg var föreningens gäster.